

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věry Jachurové a soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobkyně: **Agro 2022, s. r. o.**, IČO: 14356015
se sídlem Nový Kostel 205

zastoupené advokátem JUDr. Tomášem Rybářem, Ph.D.
se sídlem Purkyňova 2121/3, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 9. 2024, č. j. MZE-57965/2024-14141

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „Fond“) ze dne 18. 3. 2024, č. j. SZIF/2024/0145306 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím Fond zamítl žádost žalobkyně o doplňkovou

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

redistributivní podporu příjmu pro udržitelnost pro rok 2023, protože uměle vytvořila podmínky pro získání této dotace.

2. Z prvostupňového rozhodnutí plyne, že žalobkyně požádala o tzv. doplňkovou redistributivní podporu (dále jen „DRP“) pro udržitelnost pro rok 2023. Jde o jednu z řady podpor poskytovaných zemědělcům na základě nařízení 2021/2115¹. Fond dospěl k závěru, že ze strany žalobkyně došlo k umělému vytvoření podmínek v rozporu s cíli doplňkové podpory a Strategického plánu společné zemědělské politiky pro období 2023-2027 (dále jen „strategický plán“). Žalobkyně totiž vznikla v rámci rozsáhlého podnikatelského seskupení zaměřeného na zemědělskou výrobu a chov dobytka. Díly půdních bloků na ni převedla sesterská společnost těsně před podáním žádosti. Fond je proto přesvědčen, že žalobkyně vznikla a byly na ni převedeny díly půdních bloků o výměře 221,69 ha jen pro účely získání další finanční výhody (DRP), která je určena malým a středním podnikům. Dopustila se tedy obcházení práva podle čl. 62 nařízení 2021/2116², a proto její žádost zamítl.
3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný závěrům Fondu plně přisvědčil. Zrekapituloval zjištění o koncernu, jehož je žalobkyně součástí. Žalobkyně vznikla v březnu 2022, její základní kapitál činí 5 000 Kč. Její mateřskou společností je PG-Hazlov, a. s., IČO: 25091352, jejímž skutečným majitelem (dle evidence skutečných majitelů) je J. B. Ve statutárních orgánech spřízněných korporací figurují v různých kombinacích pánové M. N., P. M. a Z. H. Původní společnosti mají dlouhou historii v zemědělské výrobě (činné jsou již od devadesátých let minulého století), nyní obhospodařují v konvenčním i ekologickém režimu více než 1700 ha půdy (ve stejné oblasti) a chovají dohromady řádově vyšší stovky kusů dobytka. Žalobkyně personální i majetkové napojení na koncern otevřeně přiznala. Sesterská společnost Agro 2014 s. r. o., IČO: 02936895, převedla na žalobkyni smlouvou ze dne 15. 3. 2023 zemědělskou půdu (díly půdních bloků) o výměře 221,69 ha (pozemky o zhruba stejné velikosti si Agro 2014 s. r. o., ponechala a nadále na nich hospodaří). Žalovaný zdůraznil, že žalobkyně má stejnou specializaci jako původní Agro 2014 s. r. o., z níž byl majetek oddělen, a v jejím vedení jsou stejní lidé (nedošlo tedy ani ke generační obměně).
4. Žalovaný vzal v potaz, že DRP je na prvních 150 ha půdy poskytovaná od roku 2023. Vzhledem k výměře půdy, kterou obhospodařovala původní společnost, se koncernu přímo nabízela možnost založit novou společnost, vyčlenit část dílů půdních bloků o výměře nad 150 ha, a poté uplatnit nárok na poskytnutí DRP.
5. Žalovaný neuvěřil důvodům, které žalobkyně uvedla v odvolání jako důvody pro svůj vznik. Z evidence využití půdy podle uživatelských vztahů plyne, že pozemky (orná půda a úhor) žalobkyně a společnosti Agro 2014 s. r. o., jsou v týchž dvou katastrálních územích a střídavě na sebe navazují (nově vyčleněné pozemky netvoří jednolitý celek). Agro 2014 s. r. o., i žalobkyně pěstují tytéž plodiny ve stejném režimu a ani jedna ze společností nechová dobytek. Převod pozemků tedy nijak neumožnil optimálnější využití technických

¹ nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013

² nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 ze dne 2. prosince 2021 o financování, řízení a monitorování společné zemědělské politiky a zrušení nařízení (EU) č. 1306/2013

výrobních prostředků, zkrácení dojezdových vzdáleností či lepší personální zajištění s ohledem na specializaci žalobkyně.

6. Žalobkyně svým vznikem ani činností neporušuje žádné právní předpisy. Účelovost jejího jednání však Fond a žalovaný posoudili ve vztahu k žádosti o DRP, přičemž shodně uzavřeli, že žalobkyně uměle vytvořila podmínky, aby tuto podporu získala. Strategický plán si klade za cíl podpořit menší podniky a férovější distribuci plateb a zohledňuje prokázané výhody z velikosti výroby velkých podniků. Žalobkyně ale byla vytvořena v rámci koncernu, který celkem obhospodařuje tisíce hektarů zemědělské půdy.
7. Žalobkyně sice vznikla již v roce 2022, ale podmínky nové Společné zemědělské politiky byly veřejně projednávány již od roku 2020. Od ledna 2022 již bylo známo, že doplňková podpora bude poskytována na prvních 150 ha půdy. Strategický plán byl schválen 24. 11. 2022 a v návaznosti na něj nabylo dne 1. 4. 2023 účinnosti i nařízení vlády č. 83/2023 Sb., o stanovení podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům (dále jen „nařízení vlády č. 83/2023 Sb.“). Žalobkyně tedy musela být obeznámena s podmínkami, které je třeba pro získání DRP splnit.
8. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal na judikaturu Soudního dvora EU, podle níž musí být závěr o zneužití podpory potenciálním příjemcem opřen o objektivní skutečnosti a subjektivní prvek. Obě podmínky byly podle něj splněny – bylo prokázáno, že cíl, který sleduje DRP (podpora menších zemědělců) nebyl naplněn, a bylo též dostatečně prokázáno, že žalobkyně byla založena se záměrem získat pro celé podnikatelské seskupení výhodu v podobě doplňkové podpory na dalších 150 ha zemědělské půdy, na kterou by jinak nárok nemělo, a to umělým vytvořením podmínek. Žalobkyně tedy naplnila doložku obcházení dle čl. 62 nařízení 2021/2116, která je adaptovaná do vnitrostátního práva ustanovením § 11ib zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SZIF“).
9. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobkyně uplatnila tři okruhy žalobních námitek. V prvním žalobním bodu tvrdila, že Fond dodatečně vytvořil podmínky pro přiznání DRP, které právní norma nestanoví. Žalobkyně splnila veškeré podmínky pro tuto dotaci. Žádné ustanovení jí nezakazuje, aby byla součástí podnikatelského seskupení, a není ani překážkou, že zemědělské pozemky nabyly od sesterské společnosti. Vznikla ještě předtím, než byla nařízením vlády č. 83/2023 Sb., závazně stanovena pravidla pro poskytnutí DRP. Řádně a detailně odůvodnila podstatu svého založení, způsob podnikání a fungování provozní jednotky. Je vyloučeno, aby Fond v případě, kdy právní norma taxativně stanoví podmínky pro přiznání podpory, takto stanovený okruh podmínek rozšiřoval. Dále namítla, že čl. 62 nařízení 2021/2116 předpokládá, že členské státy přijmou konkrétní opatření zamezující umělému vytváření podmínek pro získání podpor. Žalobkyně nepovažuje § 11ib zákona o SZIF za dostatečně konkrétní. Vzhledem k tomu, že strategický plán a důvodová zpráva k nařízení (neuveďla, které nařízení má na mysli, patrně nařízení vlády č. 83/2023 Sb. – pozn. soudu) nejsou právně závazné, je v zásadě přípustné poskytnutí DRP žalobkyni i v rozporu s cíli uvedenými v těchto dokumentech.
10. Ve druhém žalobním bodu žalobkyně namítla, že pokud by bylo možné připustit, že Fond může vytvářet dodatečné podmínky pro přiznání DRP až v procesu rozhodování o žádosti, pak Fond nezjistil řádně skutkový stav a porušil zásadu materiální pravdy. Ohradila se proti tomu, že žalovaný zohlednil výši jejího základního kapitálu. Tento údaj podle ní nic neznamená. Ani časovou souvislost mezi vznikem žalobkyně a nabytím pozemků se

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

zakotvením možnosti žádat o DRP nepovažuje žalobkyně za relevantní. V době jejího vzniku neexistovala možnost čerpat tuto podporu. Dále namítla, že se jí nabízejí mnohem výhodnější způsoby rozdělení pozemků pro účely čerpání dotace, což svědčí o tom, že její vznik nebyl účelový. Brojila i proti zjištění, že ona a společnost Agro 2014, s. r. o., mají stejné zaměření. To o ničem nevypovídá, neboť dlouhodobě se žalobkyně plánuje specializovat.

11. Pozemky, které žalobkyně vlastní, jsou sice roztroušené, při jejich oddělování od pozemků společnosti Agro 2014, s. r. o. ale bylo bráno v potaz, zda nejsou zatíženy a zda na ně nejsou čerpány jiné dotace. Z hlediska zamýšleného hospodaření celky plní svou funkci. Založení žalobkyně a převedení pozemků na ni má své ekonomické opodstatnění, optimalizuje a zjednodušuje administrativu a minimalizuje podnikatelské riziko. Zakládání obchodních společností v rámci koncernu pro tyto účely je běžnou praxí.
12. Ve třetím žalobním bodu žalobkyně namítla porušení zásady materiální rovnosti. Fond totiž nezamítl žádosti všech žadatelů, kteří nabyli způsobilou půdu od personálně či majetkově propojených subjektů. Žalobkyni je známo, že Fond vyplácel DRP například v případech převodů půdy v rámci rodin.
13. Žalovaný ve vyjádření k žalobě označil žalobu za nedůvodnou a navrhl ji zamítnout. Konstatoval, že řadu argumentů vznesených v žalobě vypořádal již v napadeném rozhodnutí, a proto na jeho obsah odkázal. Je přesvědčen, že strategický plán stanovuje závazné podmínky poskytování dotací z evropských zemědělských fondů. Pravidla nové společné zemědělské politiky (včetně toho, že DRP bude poskytována na prvních 150 ha půdy) musela být žalobkyni známa již v době jejího vzniku. Nová pravidla se projednávala transparentně v součinnosti s veřejností již od roku 2018. V této souvislosti žalovaný znovu upozornil na časovou souslednost rozhodných událostí: již od ledna 2022 se vědělo, že DRP bude poskytována na prvních 150 ha půdy; žalobkyně vznikla 17. 3. 2022; strategický plán schválila Evropská komise dne 24. 11. 2022; nařízení vlády č. 83/2023 Sb., bylo ve Sbírce zákonů publikováno 31. 3. 2023 a účinné bylo následujícího dne; převod dílů půdních bloků na žalobkyni byl proveden postupně v době od 17. 3. 2023 do 10. 5. 2023.
14. Žalovaný poukázal na to, že DRP je nenároková dotace a žalobkyně nemohla mít žádné legitimní očekávání, že jí Fond tuto dotaci poskytne. Dále uvedl, že podle něj vnitrostátní (ani unijní) úprava nemůže podrobně popisovat, co se rozumí umělým vytvářením podmínek, protože takový postup může mít z povahy věci různou podobu. Proto je § 111b zákona o SZIF zcela dostačující vnitrostátní adaptací článku 62 nařízení 2021/2116. Při posuzování účelovosti jednání musí správní orgán přihlédnout k různým faktorům té které věci. K tomu žalovaný zopakoval argumenty uvedené v napadeném rozhodnutí a poznamenal, že nízký základní kapitál žalobkyně byl jednou z mnoha indicií, která vedla Fond k závěru, že žalobkyně byla založena účelově.
15. Co se týče námitky, že koncern mohl rozdělit své pozemky výhodněji, kdyby chtěl jednat účelově, žalovaný připustil, že žalobkyně skutečně formálně dosáhne jak na DRP, tak na dotace pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními (platby ANC). Proto žalovaný uložil Fondu, aby nárok žalobkyně na platbu ANC znovu prověřil.
16. Žalovaný setrval na závěru, že žalobkyně vznikla v rámci podnikatelského seskupení a byly na ni převedeny pozemky výhradně proto, aby koncern formálně splnil podmínky pro poskytnutí DRP, ačkoli se jedná o seskupení, které sdružuje sesterské společnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

obhospodařující tisíce hektarů půdy. Její vznik a hospodaření není sám o sobě protiprávní, ale podáním žádosti jí vznikla neoprávněná výhoda.

17. Ke třetímu žalobnímu bodu – námitce porušení materiální rovnosti – žalovaný uvedl, že se jedná o neurčité a nepodložené tvrzení.
18. V replíce k vyjádření žalovaného žalobkyně nad rámec žalobních tvrzení uvedla, že argumentace správního orgánu o tom, že podmínky pro poskytnutí platby DRP mohly být veřejnosti známy dříve, je irelevantní. Po žalobkyni nelze požadovat, aby jednala na základě domněnek a právně nezávazných informací z mediálního prostoru.
19. Při rozhodování o žalobě soud vycházel zejména z této právní úpravy:
20. Podle čl. 62 nařízení 2021/2116 aniž jsou dotčena zvláštní ustanovení práva Unie, členské státy přijmou účinná a přiměřená opatření, aby se zabránilo obcházení ustanovení práva Unie, a zejména pak zajistí, aby se žádná z výhod stanovených v právních předpisech v oblasti zemědělství neposkytla fyzické nebo právnické osobě, v souvislosti s nimiž se zjistí, že podmínky nezbytné pro získání těchto výhod byly vytvořeny uměle v rozporu s cíli uvedených právních předpisů.
21. Podle § 11 odst. 1 zákona o SZIF Fond poskytuje dotace v souladu s tímto zákonem, zákonem o zemědělství, nařízeními vlády vydanými k jejich provedení, podle přímo použitelných předpisů Evropské unie upravujících financování společné zemědělské politiky a pravidly vydanými ministerstvem k jejich provedení.
22. Podle § 11b odst. 1 zákona o SZIF v řízení o jednotné žádosti a rozhodování o ní Fond postupuje tak, aby se žádná z výhod stanovená v právním předpise Evropské unie nebo ve zvláštním právním předpise neposkytla takové osobě, u které zjistí, že podmínky nezbytné pro získání těchto výhod byly vytvořeny uměle v rozporu s těmito předpisy za účelem získání takových výhod (dále jen „neoprávněná výhoda“).
23. Podle § 11b odst. 2 zákona o SZIF pokud Fond v řízení podle odstavce 1 zjistí, že byla vytvořena neoprávněná výhoda, neposkytne dotaci nebo její část, na kterou se taková neoprávněná výhoda vztahuje.
24. Soud před vlastním posouzením věci uvádí, že mezi účastníky řízení není sporné, že žalobkyně formálně splňuje podmínky pro přiznání DRP uvedené v § 7 a 9 nařízení vlády č. 83/2023 Sb. Sporné je, zda Fond její žádost po právu zamítl kvůli tomu, že tyto podmínky vytvořila účelově a uměle.
25. Soud shledal, že Fond ani žalovaný se při rozhodování v dané věci žádného nepřípustného dotváření podmínek pro přiznání DRP nedopustili. Z § 11 zákona o SZIF jasně plyne, že při posuzování jednotné žádosti žalobkyně (podanou podle § 11b zákona o SZIF) byl Fond vázán tímto zákonem. Proto Fond vedle zkoumání hmotněprávních podmínek uvedených v § 9 nařízení vlády musel též posoudit, zda žalobkyně nebude čerpat výhodu z evropských fondů díky tomu, že hmotněprávní podmínky vytvořila uměle (§ 11b zákona o SZIF). Fond proto nepostupoval svévolně, nýbrž dbal povinností, které mu ukládá zákon, a tvrzení žalobkyně, že Fond jednal v rozporu se „zásadou legality, zasahující přímo do ústavně chráněného principu legitimního očekávání, principu právní jistoty a konečně také ochrany vlastnického práva“, není důvodné.
26. Ač přímý účinek nařízení obecně takřka vylučuje jakoukoliv jeho implementaci do vnitrostátního práva, čl. 62 nařízení 2116/2021 předpokládá, že členské státy přijmou účinná

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

a přiměřená opatření proti obcházení práva spočívajícímu v umělém vytvoření podmínek pro získání podpor. Tuzemský zákonodárce takové opatření učinil prostřednictvím ustanovení § 111b zákona o SZIF, jímž Fondu svěřil výklad pojmu *uměle vytvořené podmínky* a uložil mu zamítnout jednotnou žádost, která tento pojem naplní. Takové opatření naplňuje záměr unijního normotvůrce. Žalobkyni nelze přisvědčit v tom, že tato opatření by měla spočívat v jakémisi kazuistickém výčtu zakázaných praktik vtělených do zákona. Z povahy věci to není možné; kdyby například zákon zakazoval členům koncernu ucházet se o DRP, jednalo by se o formální, zákonem stanovenou negativní podmínku přiznání podpory, nikoliv o okolnost svědčící o obcházení práva.

27. Pojmem *uměle vytvořené podmínky* se zabýval Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 12. 9. 2013 ve věci C 434/12, *Slančeva sila*. Vyložil, že závěr o zneužití podpory stojí na dvou pilířích. Prvním pilířem jsou objektivní skutečnosti, z nichž plyne, že „přes formální dodržení podmínek stanovených relevantní právní úpravou nebyl dosažen cíl sledovaný touto právní úpravou.“ Druhým pilířem je tzv. subjektivní prvek „spočívající v záměru získat výhodu vyplývající z unijní právní úpravy tím, že jsou uměle vytvořeny podmínky vyžadované pro její získání.“ Je pak úkolem vnitrostátních soudů v souladu s důkazními pravidly vnitrostátního práva ověřit, zda jsou tyto dva znaky naplněny. Na tyto závěry navázal Nevyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 2. 2024, č. j. 10 Afs 136/2022-93, v němž došel ke v zásadě totožnému závěru. Nosné závěry právě uvedených rozsudků lze vztáhnout i na nyní projednávanou věc navzdory tomu, že vykládají čl. 60 nařízení 1306/2013³. Jedná se totiž o totožnou oblast úpravy (poskytování podpor v rámci společné zemědělské politiky EU), a k tomu jsou uvedené články nařízení téměř totožného znění.
28. Objektivní skutečnosti jednoznačně ukazují, že cíl právní úpravy o DRP, jímž je podpora malých zemědělských podniků, nebyl v případě žalobkyně naplněn. Z článků 58, 59 a 60 preambule nařízení 2021/2115 plyne, že DRP slouží k vyváženějšímu rozdělování podpory malým a středně velkým podnikům. Má jít o cílené rozdělování přímých plateb a posílení podpory pro ty, kteří to potřebují nejvíce. Malé zemědělské podniky totiž hrají stěžejní úlohu v podpoře zaměstnanosti na venkově a přispívají k územnímu rozvoji. Ve strategickém plánu je uvedeno, že cílem DRP je řešit slabé stránky českého zemědělství, jimiž jsou nižší příjmy menších podniků. DRP má reagovat na specifickou faremní strukturu v tuzemsku – v porovnání s jinými státy EU zde figurují nadprůměrně velké podniky (str. 237 strategického plánu). Žalovaný správně poukázal na to, že velké podniky mají výhody z velikosti výroby s dopadem do jejich příjmu. Byť je žalobkyně formálně vzato podnikem malým, patří do velkého podnikatelského seskupení zaměřeného na zemědělství. Má administrativní, personální a technické zázemí velkého podniku. V žádném případě tedy nepatří do skupiny zemědělců, kteří vzhledem ke své velikosti potřebují finanční stimul v podobě DRP. Účel této dotace by proto nebyl v případě jejího poskytnutí žalobkyni naplněn.
29. V této souvislosti shledal soud nedůvodnou též námitku žalobkyně, že strategický plán pro ni není závazný. Zmíněný dokument prošel předvídaným legislativním procesem; Česká republika jej zpracovala na základě zmocnění obsaženého v čl. 29 nařízení 2021/2115 a Evropská komise jej schválila prováděcím rozhodnutím č. C (2022) 8338 final. Tím se stal strategický plán primárně závazným finančním rozhodnutím pro Českou republiku.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008

Strategický plán sám o sobě neukládá žalobkyni žádné povinnosti, ani jí z něj neplynou žádná konkrétní práva. Závazný pro ni je ale v tom směru, že pro přiznání DRP musí naplňovat kritéria podniku, pro nějž je DRP určena. Závaznost strategických plánů lze dále dovodit z čl. 5 písm. c) nařízení 2116/2021, který cíle všech dotací poskytovaných dle tohoto nařízení spojuje rovněž s cíli vymezenými strategickými plány členských států. Žalobkyně se nadto v jednotné žádosti o DRP zavázala, že bude informovat Fond o skutečnostech potřebných k monitorování a hodnocení strategického plánu SZP.

30. Pouze pro úplnost soud uvádí, že polemika o závaznosti strategického plánu je pro nyní projednávanou věc do značné míry nepodstatná, protože žalovaný na strategický plán poukázal pouze pokud jde o cíle DRP. Ty ovšem plynou přímo z čl. 29 bodu 2 nařízení 2116/2021.
31. Ačkoliv soud souhlasí se žalobkyní v tom, že důvodové zprávy k právním předpisům nejsou závazné, je třeba obecně říci, že důvodové zprávy jsou cenným interpretačním vodítkem při výkladu právní normy, a především že žalovaný zamítnutí žádosti žalobkyně neodůvodnil žádnou důvodovou zprávou. Fond v prvostupňovém rozhodnutí toliko odkázal na zvláštní část důvodové zprávy k nařízení vlády č. 83/2023 Sb., která hovoří o cíli DRP; ten však, jak již bylo uvedeno výše, plyne z přímo aplikovatelného nařízení.
32. Žalovaný přesvědčivě odůvodnil i závěr o naplnění subjektivní stránky, tj. závěr o tom, že žalobkyně cíleně a vědomě uměle vytvořila podmínky pro přiznání dotace. Poukázal přitom na následující skutečnosti: (1) žalobkyně v roce 2022 neužívala a neobhospodařovala žádnou zemědělskou půdu; vznikla 17. 3. 2022, (2) žalobkyně má velmi nízký základní kapitál oproti ostatním sesterským společnostem (jejichž základní kapitál dosahuje stovek tisíc až milionů Kč), (3) převody DPB o výměře 221,69 ha na žalobkyni se uskutečnily postupně dle zápisu v evidenci využití půdy podle uživatelských vztahů v době od 17. 3. 2023 do 10. 5. 2023, přičemž žalobkyně požádala o DRP dne 11. 5. 2023, tj. následující den po posledním převodu pozemků, (4) pozemky žalobkyně získala převodem od sesterské společnosti v rámci téhož podnikatelského uskupení, (5) ve vedení žalobkyně byly stejné osoby, které figurovaly ve vedení ostatních sesterských společností (všechny společnosti měly společného jednatele, respektive členy představenstva, společného jediného akcionáře, respektive společníka a společného skutečného majitele). Žalovaný též zohlednil, že (6) žalobkyně a převodce pozemků (Agro 2014 s. r. o.) hospodaří v ekologickém režimu převážně na trvalých travních porostech, na orné půdě pěstují shodné plodiny (kukuřici na siláž, pšenici ozimou, jetelotravní směs s převahou jetelovin, žito energetické a triticales jarní) a (7) oba žádají o shodné dotace.
33. Souhrn zjištěných skutečností a zejména jejich význam, vzájemná provázanost a časová korelace a souvislost se změnou úpravy DRP dokládá naplnění subjektivního prvku, tedy že žalobkyně měla vůli získat DRP *umělým vytvoření podmínek*. Podnikatelské uskupení, od kterého žalobkyně získala pozemky, by DRP bez založení žalobkyně nezískalo, neboť každá ze společností patřících do podnikatelského seskupení vlastnila více než 150 ha.
34. Žalobkyně se marně snaží relativizovat váhu jednotlivých zjištění. Soud nepřisvědčil jejím námitkám bagatelizujícím význam výše jejího základního kapitálu. Tento údaj by sám o sobě o účelovosti jednání žalobkyně nesvědčil, nicméně v kontextu celé věci je významnou indicií. Taktéž pěstování stejných plodin na pozemcích, které byly formálně odděleny od pozemků společnosti Agro 2014 s. r. o., vzbuzuje důvodné pochyby o skutečném účelu převodu pozemků na žalobkyni. Žalovaný zcela správně poukázal na to, že oddělením

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

pozemků se na obhospodařovaném celku prakticky nic nezměnilo a žalobkyně tento závěr přesvědčivě nevyvrátila; své tvrzení o plánované specializaci ničím nedoložila.

35. Další důvodné pochybnosti vyvolává roztroušenost nově oddělených pozemků, resp. to, že jejich převodem na žalobkyni nevznikly hektarové celky, které by reálně umožnily hospodárnější či účelnější využití výrobních prostředků. Žalobkyně v odvolání odůvodnila svůj vznik „*provozními a organizačními důvody, optimalizací využití technického a personálního zázemí společnosti s ohledem na specializaci farmy.*“ Důvody tedy opírala o potřebu upravit poměry tzv. v terénu, na poli. V žalobě však svou argumentaci značně posunula a vytvoření nových pozemkových celků nově opřela spíše o potřebu upravit poměry administrativní povahy – bylo prý třeba zvážit případné zatížení pozemků závazky, či to, zda se (koncern) nevystaví riziku ztráty jiných podpor. Soud hodnotí tuto změnu argumentační linie jako krajně podezřelou, svědčící o účelovou kalkulu žalobkyně. Z jednání žalobkyně (a též převodce pozemků) je zjevné, že bylo vedeno snahou rozčlenit pozemky tak, aby koncern jako celek mohl čerpat co nejvíce dotací.
36. Žalobkyně dále tvrdila, že *uměle vytvořit podmínky* nemohla, protože vznikla dříve, než byl schválen strategický plán, a nemohla tedy vědět, jak budou konkrétní podmínky nastaveny. Soud uznává, že striktně vzato žalobkyně opravdu vznikla již v březnu 2022, zatímco strategický plán byl schválen usnesením vlády ze dne 12. 10. 2022, č. 860/2022. S ohledem na veřejnou diskuzi, která schválení strategického plánu předcházela, a také se zřetelem k dalšímu vývoji událostí (převod pozemků na žalobkyni a na něj navazující žádost o DRP) však nelze předpokládat, že žalobkyně postrádala informace o podmínkách pro získání DRP. Vše naopak nasvědčuje tomu, že uměle uzpůsobovala své poměry tomu, že DRP bude poskytováno na prvních 150 ha půdy.
37. Lze uzavřít, že v projednávané věci byla naplněna též subjektivní stránka pojmu *umělého vytvoření podmínek*, a že žalovaný její naplnění v napadeném rozhodnutí řádně a přesvědčivě odůvodnil. Při rozhodování o žádosti žalobkyně o DRP bylo tedy na místě aplikovat § 111b zákona o SZIF a čl. 62 nařízení 2021/2116.
38. V řízení před správním orgánem bylo prokázáno, že okolnosti vzniku žalobkyně a její nabytí pozemků bylo vedeno záměrem získat neoprávněnou výhodu. Je proto vyloučeno, aby žalobkyně byla v dobré víře, že její jednání je přípustné. Dobrá víra totiž předpokládá poctivost jednajícího, což u žalobkyně splněno nebylo. Samotné formální naplnění podmínek nemohlo v žalobkyni vyvolat legitimní očekávání stran poskytnutí DRP. Zákaz obcházení předpisů a důsledek jeho porušení plynuly již v době podání žádosti z § 111b zákona o SZIF.
39. Ke třetímu žalobnímu bodu, v němž je namítáno porušení zásady materiální rovnosti, soud uvádí, že žalobkyně pouze obecně uvedla, že jí je známo, že v jiných případech Fond přiznává DRP i v rámci převodu pozemků mezi rodinnými příslušníky. Žádný konkrétní případ srovnatelný s jejím však žalobkyně neuvedla. Za uvedené situace se soud mohl touto námitkou zabývat pouze obecně, tedy ve stejné rovině, v jaké byla vznesena, a namítané porušení zásady materiální rovnosti neshledal. Účelem platby DRP dle nařízení 2021/2115 a strategického plánu je mj. i generační obměna, což však není případ žalobkyně. Situace, kdy v rámci rodiny dojde k převodu půdy, je po skutkové stránce zcela odlišná od případu žalobkyně.
40. Soud tedy nepřisvědčil žádné ze žalobních námitek, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

41. Soud neshledal důvod k tomu, aby ve věci nařídil ústní jednání za účelem dokazování, neboť všechny žalobkyní navrhované důkazy jsou součástí správního spisu, jímž se v řízení před správním soudem dokazování neprovádí. Za splnění podmínek stanovených v § 51 odst. 1 s. ř. s. bylo o věci samé rozhodnuto bez nařízení jednání.
42. Žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Soud proto druhým výrokem rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 27. května 2025

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.